

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Oikeilla materiaaleilla, työkaluilla ja tiedoilla pystyt helposti rakentamaan vankan ja tiiviin sisäkaton.

AJANKÄYTTÖ:

1 viikko

HINTA:

Noin 450 €/26 m²

Nykyaikaiselle kipsilevykatolle on asetettu kovat vaatimukset, mutta täytät ne helposti ja ongelmitta, kun seuraat hyviä ja yksinkertaisia ohjeitamme.

Täydellinen kipsikatto

Tee itse
ja säästä jopa **2 500 €**

Helpoin ja varmin tapa luoda hieno, sileä sisäkatto on rakentaa se kipsilevyistä.

Kipsilevykatolta vaaditaan nykyisin rakennusteknisesti paljon, koska myös eristykseltä vaaditaan enemmän kuin aikaisemmin. Katossa on oltava hyvin tiivis höyrysulku. Höyrysulun tehtävänä on taata, että lämmin ilma ei jatka kulkuaan katon läpi harakoille, jolloin talosta tulee vetoisa ja kylmä. Lisäksi sulun tehtävänä on huolehtia, että huoneiden kosteus ei asetu talon rakenteisiin ja aiheuta lahoa ja sienikasvustoa.

Aiempaa paljon paremmat varusteet

Voit kuitenkin hyvin tarttua tähän vaativaan hankkeeseen, sillä nykypäivän materiaalit ja työkalut ovat niin paljon parempia, että määräysten mukaisen kipsilevykaton rakentaminen onnistuu hyvin. Siitä tulee nykymateriaalien ansiosta myös tiiviimpi kuin mitä parhaimmista ammattilaisista olisivat pystyneet tekemään vielä muutamia vuosia sitten.

Ensinnäkin kattoon käytetään vahvaa, sitkeää muovikangasta, joka ei rikkoudu yhtä helposti kuin vanhat paperista ja alumiinista tehdyt höyrysulut.

Toiseksi tarjolla on koko joukko uusia ja parempia tarvikkeita, joilla höyrysulku saadaan tiiviisti kiinni myös kaikkein kriittisimpiin kohtiin: tiivistekauluksia, liimoja, erikoisteippejä ja paljon muuta. Kolmas syy on yhtä tärkeä: voit käyttää työkaluja, jotka helpottavat työtä merkittävästi ja siivittävät työsi parempaan lopputulokseen.

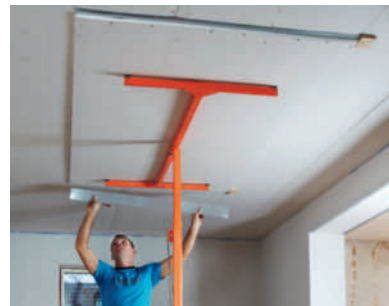
Kaiken kukkuraksi tiedät, miten työ on parasta tehdä. Tästä artikkelista on sinulle paljon korvaamatonta hyötyä.

Oikeat varusteet tehtävään

Kattoa rakennettaessa kannattaa sijoittaa oikeisiin materiaaleihin ja työkaluihin. Tämä helpottaa työtä paljon ja ehkäisee riskiä, että luot työlläsi pohjan laholle ja sienille.

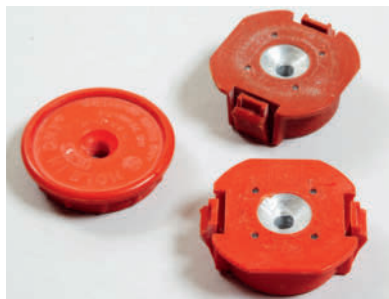
Tiiviin höyrysulun tarvikkeet: 0,2 mm PE-muovia, erikoisteippejä, läpivientikauluksia, höyrysulku-liimaa ja tiiviitä kattorasioita.

1. työkalu: Vuokraa levynostin, siitä on todella paljon apua. Sen avulla saa luotua vankan katon höyrysulkua rikkomatta.

2. työkalu: Kipsiruuvinaulain nauharuuveineen helpottaa ja nopeuttaa työtä. Jos käytät irtoruuveja, osta kipsilevyille tarkoitettu syvyysrajotin.

3. työkalu: Magneetit kattorasioden asennusta varten, jotta rasiat löytyvät kipsilevyjen takaa. Magneetit nopeuttavat työtä rikkomatta höyrysulkua.

Tämän takia höyrysulku on tärkeä

■ **Lämmin ilma imee kosteutta, joka muuttuu vesihöyryksi ilman viilentyessä.**

■ **Jos sellainen rakenne viilentyy, josta höyryä ei saada nopeasti tuuletettua pois, riskinä on kosteusvaurio.**

■ **Mitä paksumpi eriste, sitä suuremmat lämpötilaerot ja etäisyys tuuletettuun tilaan – ja sitä suurempi kosteusvaurioriski.**

■ **Selvitä kuntasi ohjeet ja määräykset.**

Höyrysulun merkitystä ei aiemmin ymmärretty, ja monissa taloissa tämä näkyi mm. kosteusvaurioina ja lämpöhävikkinä. Onneksi asia on nykyisin huomattavasti paremmin tiedostettu.

Nykyajan eristepaksuuksilla väärin asennetusta höyrysulusta on kuitenkin enemmän haittaa kuin hyötyä. Jos muovissa on pieniä reikiä muuten tiiviillä pinnalla, kostea ilmavirtaus keskittyy ja lisää kondenssiriskiä. Höyrysulun joutuu usein uusimaan, jos eristemäärää päätetään lisätä.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

Huone 3,5 x 6,8 m:

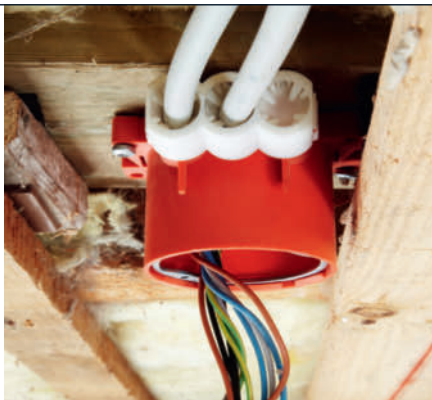
- 0,2 mm höyrysulku
- 4 putkiloa kalvoliimaa
- 4 kaulusta kattorasioille
- 5 x 80 mm lastulevyruuveja (muotti)
- 19 kipsilevyä, 120 x 240 cm
- Nauhakipsilevyruuveja, 35 ja 41 mm puuhun, 35 mm teräkseen

Erikoistyökalut

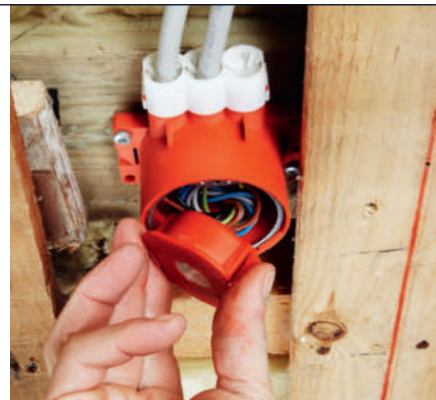
- Levynostin (vuokrataan)
- Kipsiruuvikone (vuokraus/osto)
- Tarv. magneetteja kattorasioden paikallistamiseksi (vuokraus/osto)
- Sinkiläpistooli höyrysulkua varten

3 Tee laudoitukseen liitunarulla merkkiviiva keskelle huonetta, kun olet mitannut ensimmäisen levyrivin paikan. Seinät eivät koskaan ole suoria ja suorakulmaisia, joten on helpompi aloittaa keskeltä ja leikata levyjä tarvittaessa sivuilta.

4 Sähköasentaja vetää kaapelit ja asentaa kattorasiat. Rasiat pitää asentaa sellaiseen syvyyteen, että ne työnnyvät ensimmäisen kipsilevykerroksen läpi.

5 Rullaa johdot rasian sisään ja aseta magneetti päälle. Näin rasia on helppo paikallistaa, kun toinen kipsilevykerros on asennettu, ja voit porata reiän juuri oikeaan kohtaan. Punainen liituviiva sijaitsee ensimmäisen levyrivin linjalla.

3 Nyt loppuosa kaistaleesta voidaan kiinnittää lautoihin. Muovi on tärkeä saada sileäksi. Aloita keskeltä sitä reunaa, joka roikkuu, ja työnnä kädellä muovia yhä pidemmälle seinää kohti samalla, kun kiinnität sitä. Pysähdy 5 cm:n päähän seinästä.

4 Kun koko kaistale on paikallaan, paina reuna liimaan. Paina sitä kulmaan asti koko matkalta. On tärkeää, että muovi ulottuu kulmaan asti, muuten käy huonosti, kun asennat kipsilevyä.

5 Asenna seuraava kaistale samaan tapaan: ensin yhdestä reunasta, sen jälkeen seinää kohti. Kaistaleen pitää liittyä vähintään 15 cm ensimmäisen kanssa, ja sen reunan pitää osua laudalle, jotta kaistaleella on alusta sauman teippaamiseksi.

Kun reuna on kiinnitetty keskelle, asennetaan höyrysulku kattoon vasten. Ensin kaistale poikittain seinää kohti niin, että molemmat kulmat roikkuvat omina kolmioinaan. Ne kiinnitetään tämän jälkeen yksi kerrallaan.

1. kipsilevykerros

120 cm leveät kipsilevyt saa nostettua parin apulaisen kanssa ilman levynostinta, mutta jos työskentelet yksin, et pärjää ilman nostinta. Se kannattelee levyjä vaikeuksitta ja työntää ne ylös niin, että levyt asettuvat täysin oikein.

Asenna ensimmäinen levy sisemmälle kattoon. Asetimme kaksi vaneripalaa sen liituvuivan kohdalle, jonne ensimmäisen levyn kulma tulee, ja oikaisimme levyn sen mukaan. Tämä helpottaa seuraavien levyrivien asennusta. Vältä aloittamasta sellaisella levyllä, johon täytyy tehdä reikä rasialle, sillä tällainen levy on helpompi sijoittaa myöhemmin.

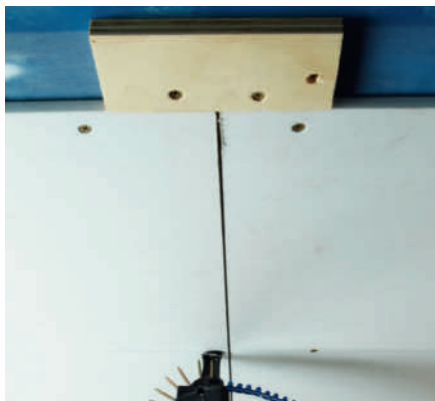

1 Nosta ensimmäinen levy kattoon vasten. Olemme jo asettaneet kaksi vaneripalaa liituvuivalle, ensimmäisen 235 cm päähän päätyseinästä, toisen 240 cm pidemmälle keskelle päin, joten voimme ohjata kokonaisen levyn paikalleen pituussuunnassa.

Levyt ruuvataan kaikista reunoista ja kahteen riviin 40 cm päähän pitkistä reunoista.

2 Levy kiinnitetään lautoihin 35 mm puulle tarkoitetuilla kipsiruuveilla. Nauharuuvikoneella voit yltää kattoon jopa ilman tikkaita, joten työ sujuu nopeammin. **VINKKI:** Kun levy on yhä maassa, tee ruuveille kattoon linjat 40 ja 80 cm etäisyyksille.

3 Kiinnitä seuraava levy ensimmäisen jatkoksi. Tue levy jo asennettua levyä ja vaneria vasten, jotta saat levyt linjaan. **VINKKI:** Asentaminen helpottuu, kun laitat levyn hieman lomittain, jolloin toinen pääty jää hieman ylemmäksi.

4 Aseta seuraava levyrivi niin, että päätyliitokset lomittuvat ensimmäiseen levyriviin nähden. Usein voit aloittaa sillä kappaleella, joka jäi yli leikattaessa edellisen rivin viimeistä palaa pituuteen.

80 mm reikä ei riko kaulusta.

5 Ensimmäiseen levykerrokseen tehdään reikä rasialle varten, ennen kuin levy nostetaan. Ota mitta levyreunasta rasian keskelle ja poraa reikä 80 mm reikä-sahalla. Reiän pitää olla hieman rasiaa suurempi, jotta levy ei riko kaulusta.

Kipsin leikkaus

Kipsilevyjä leikataan niin, että vain pintapaperi rikkoutuu: viillä paperi ensin etupuolelta, napsauta levy reunaa vasten ja viillä paperi sitten levyn takapinnalta. Suorista reuna.

6 Seinää vasten tulevat 1. kerroksen levyt leikataan hieman liian pieniksi. Vähennä tarkasta mitasta 3–4 mm, ettet vaurioita huolella asennettua höyrysulkua, kun asennat levyjä.

7 Kun ensimmäinen kerros on valmis, leikkaa höyrysulku terävällä veitsellä. Viilto tehdään ensimmäisen levykerroksen linjaa pitkin. Nyt uusi höyrysulku on tiivis ja suojattu, joten älä vain tee siihen ruuveilla reikiä.

2. levykerros

Toisen levykerroksen levyjä siirretään pitkällä ja lyhyellä sivulla niin, että saumat eivät osu samaan kohtaan levykerroksissa. Tällöin katto heikentyisi ja saattaisi halkeilla.

Pitkällä sivulla ensimmäistä levyä siirretään tämän vuoksi seuraavalle laudalle. Jälleen vedetään liituviiwa, kuten ensimmäisen kerroksen levyjä asennettaessa. Myös vaneripalat ruuvataan samaan tapaan kulmakohtiin.

Seinustalla levyt leikataan 2 mm liian pieniksi. Näin reunat eivät murru levyä asennettaessa. Seinustan rako tiivistetään joka tapauksessa akryylisaumalla.

Ensimmäisen rivin paikkaa ilmaisee uusi liituviiwa.

1 Aseta toisen levykerroksen ensimmäinen levy liituviiwan ja vaneripalojen mukaan. Toinen kerros aloitetaan yhtä laudaa pidemmältä. Kuten kuvasta näet, ruuvilinjaa varten tehty lyijykynäviiva kulkee ensimmäisen levykerroksen sauman yli.

Teräsnauha kiinnitetään teräkseen tarkoitetuilla 35 mm kipsiruuveilla 25 cm välein.

2 Päätysaumoja vahvistetaan teräsnauhalla, sillä kattolaudat sijaitsevat 40 cm:n välein, mikä jättää liian suuren etäisyyden lyhyen reunan ruuvien välille. Teräsnauha leikataan pituuteen ja työnnetään puoliksi uuden levyn päälle.

Jos olet yksin, kiilapala pitää levyä päädyn aloillaan.

3 Uloimmat levyt nostetaan ensin seinää vasten, sillä niiden hauraat reunat ovat herkkiä, ja seinän pienet epätasaisuudet voivat vaurioittaa levyä. **VINKKI:** Ruuvaa kiila, jota vasten levy voi levätä, kohtiin, joihin ei pääse levynostimella.

4 Kätketyt kattorasat löytyvät magneettityökalulla. Kun siirrät hakuosaa alueella, jossa kattorasia on uuden levyn alla, huomaat, kun hakuosa osuu magneettiin ja pysähtyy. Nosta hakuosaa vähän, niin se oikeenee tarkasti, ja merkitse paikan keskipiste.

5 Poraa rasialle reikä 67 mm reikäsaahalla. Käytä suojalaseja tai pysy etäällä porasta, sillä se pölyää paljon. Koska nyt porataan vain toisen levykerroksen läpi, älä paina poraa erityisen kovaa, muuten pora saattaa osua johtoihin.

Katto on tiivistetty ja vankistettu kahden levykerroksen avulla. Nyt kaikki saumat vahvistetaan ja tasoitetaan ja kaikki ruuvit piilotetaan, ennen kuin katto vahvistetaan vahvikankaalla ja maalataan.

Vain tilaajille!

Tee Itse -lehden tilaajana pääset ilmaiseksi www.teeitse.com -arkistoon. Laita hakusanaksi "sileät katot" ja lue lisää katon rakentamisesta.

